

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 100
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2024/150

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 28 mei 2024 diende ■■■ (hierna: verzoekster) een verzoek in bij de gemeente Schoten om een afschrift te krijgen van de bouwplannen van het gebouw in ■■■.

Op 29 mei 2024 werd een afschrift van de plannen geweigerd door de gemeente Schoten. Inzage van de plannen werd wel toegestaan.

Op 5 juni 2024 werd door ■■■ namens verzoekster beroep aangetekend tegen deze weigeringsbeslissing. Dit beroep werd op 10 juni 2024 geregistreerd door de beroepsinstantie.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 28 mei 2024.

De bestreden beslissing van de gemeente Schoten dateert van 29 mei 2024. Deze beslissing maakt melding van de beroepsmogelijkheden en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (verder 'Bestuursdecreet').

Het op 5 juni 2024 ingediende beroep is bijgevolg tijdig en **ontvankelijk**.

Gegrondeid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Oorspronkelijk verzoek

Op 28 mei 2024 werd door verzoekster een afschrift gevraagd van de bouwplannen van het gebouw gelegen te Schoten, Paalstraat 95.

2. Bestreden beslissing

De gemeente Schoten stelt in haar antwoord van 29 mei 2024 dat bij gebrek aan toestemming van de architect in kwestie een afschrift van de gevraagde bouwplannen op basis van de auteursrechtelijke bescherming ervan moet worden geweigerd. Inzage wordt wel toegestaan.

3. Beroepschrift

Met het beroep wenst verzoekster alsnog een afschrift te bekomen van de betrokken bouwplannen. Als ■■■ voert zij namens ■■■ een aantal administratieve taken uit waaronder het opvragen van de bouwplannen die nodig zijn voor het opstellen van een aantal wettelijk verplichte attesten. Het louter inkijken van de plannen is dus niet werkzaam.

In het beroepschrift wordt gewezen op het feit dat de gemeente Schoten door te verwijzen naar de regelgeving inzake auteursrechten een uitbreiding maakt van de in het Bestuursdecreet voorziene uitzonderingsgronden.

4. Beoordeling door de beroepsinstantie

De beroepsinstantie bevestigt dat de bescherming van het auteursrecht niet als uitzondering in het Bestuursdecreet voorkomt. De intellectuele eigendom is volgens artikel 6, §1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een federale aangelegenheid. Het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, is een gevolg van de onbevoegdheid van de decreetgever.

Het Bestuursdecreet laat evenwel de federale regelgeving betreffende de intellectuele rechten onverlet, en overheidsinstanties dienen bijgevolg de federale regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking. Hiervoor wordt door de gemeente dan ook terecht verwezen naar artikel II.39, tweede lid Bestuursdecreet dat luidt als volgt: “De uitzonderingen, vermeld in deze afdeling, gelden met behoud van de toepassing van de andere uitzonderingen die bij de wet, het decreet of de ordonnantie bepaald zijn en die verband houden met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid of andere gemeenschappen of gewesten”.

Uit artikel XI.165 en volgende van het Wetboek van economisch recht, volgt dat het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend is voorbehouden aan de auteur.

De plannen genieten de bescherming van het auteursrecht indien ze van oorspronkelijkheid getuigen, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de auteur. De bescherming ontstaat van rechtswege.

De plannen in casu die de gemeente Schoten bezorgde werden door een architect opgesteld en getuigen naar het oordeel van de beroepsinstantie van de nodige originaliteit en het vereiste individuele karakter om door het auteursrecht te worden beschermd.

De beroepsinstantie heeft kunnen vaststellen dat de plannen gedetailleerde bouwplannen zijn die daarentegen wel degelijk getuigen van een voldoende mate van creativiteit en oorspronkelijkheid om de auteursrechtelijke bescherming te genieten. Bijgevolg houdt de overhandiging van een afschrift van deze plannen, zonder toestemming van de auteur (of de auteursrechthebbenden) ervan, een schending in van het auteursrecht, behoudens de in het bovenvermeld wetboek vermelde uitzonderingen, die hieronder verder worden besproken.

Toestemming van de auteur of de auteursrechthebbende?

Het Bestuursdecreet bevat geen bepaling die een overheidsinstantie verplicht de auteursrechthebbende te vragen of, en onder welke voorwaarden, een aanvrager een afschrift van een auteursrecht overhandigd mag worden.

Artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht: afschrift voor eigenaar voor intern gebruik?

De beroepsinstantie stelt vast dat artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht een uitzondering op het principiële verbod tot reproductie van auteursrechtelijk beschermde werken bevat. De betrokken bepaling stelt dat, wanneer het werk op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt, de auteur zich niet kan verzetten tegen de gedeeltelijke of integrale reproductie op papier of op een soortgelijke drager, van artikelen, van werken van beeldende of grafische kunst, of van korte fragmenten uit andere werken die op papier of op een soortgelijke drager zijn vastgelegd, met behulp van ongeacht welke fotografische techniek of enige andere werkwijze die een soortgelijk resultaat oplevert, met uitzondering van bladmuziek, wanneer die reproductie wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten en geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk.

De woorden uit de vroegere tekst van het betrokken artikel "uitsluitend bestemd is voor privégebruik" werden vervangen door de woorden "wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten". In de parlementaire voorbereiding van deze wijziging wordt het volgende aangegeven: "Een tweede wijziging is dat de woorden "uitsluitend bestemd is voor privégebruik" vervangen worden door de woorden "wordt gemaakt door een rechtspersoon voor intern gebruik dan wel door een natuurlijk persoon voor intern gebruik in het kader van zijn professionele activiteiten". Deze wijziging is ingegeven door punt 41 van het voormelde arrest HP vs. Reprobel van het HJEU, en strekt ertoe om enerzijds een duidelijk onderscheid te maken met de uitzondering voor privékopie, en anderzijds om net als onder de huidige regeling de uitzondering voor reprografie te beperken tot het intern gebruik bij rechtspersonen. De uitzondering voor reprografie, bedoeld in artikel XI.190, 5° van het Wetboek van economisch recht is aldus niet van toepassing

wanneer de reproducties worden uitgevoerd in familiekring. In verband met de notie “intern gebruik” kan verwezen worden naar de parlementaire voorbereiding bij de Auteurswet waar het volgende wordt aangegeven: “Er is ook sprake van eigen gebruik met betrekking tot de reprografie: daar wordt het kopiëren voor eigen gebruik door een natuurlijke persoon (zelfs met professionele doeleinden) of voor intern gebruik door een rechtspersoon, van korte fragmenten van werken als wettig beschouwd” (Gedr. St. Senaat, Verslag, BZ 1988, 329-2, blz. 89).”

De beroepsinstantie ziet niet in hoe de betrokken uitzondering in casu toepassing zou kunnen vinden.

Artikel XI.190, 21° van het Wetboek van economisch recht: afschrift ter waarborging van het goede verloop administratieve, parlementaire of gerechtelijke procedure?

De beroepsinstantie stelt verder vast dat in artikel XI.190, 21° van het Wetboek van economisch recht zeer recent nog een andere uitzondering op het principiële verbod tot reproductie van auteursrechtelijk beschermde werken werd toegevoegd.

De betrokken bepaling stelt dat “wanneer het werk op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt, de auteur zich niet [kan] verzetten tegen: (...) 21° de reproductie en de mededeling aan het publiek van werken ten behoeve van de openbare veiligheid of om het goede verloop van een administratieve, parlementaire of gerechtelijke procedure of de berichtgeving daarover te waarborgen.”

Deze bepaling werd ingevoegd door artikel 13, 8° van de wet van 19 juni 2022 “tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/790 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt en tot wijziging van Richtlijnen 96/9/EG en 2001/29/EG”, en is in werking getreden op 1 augustus 2022.

De memorie van toelichting wijst er in dat verband op “dat de uitzondering enkel kan spelen ter waarborging van het goede verloop van parlementaire, gerechtelijke of administratieve procedures. Van belang is dat het werk nodig is om het goede verloop van bijvoorbeeld een gerechtelijke procedure te waarborgen. Het zal dus van belang zijn om toe te zien op de proportionaliteit van het gebruik van het werk, ten aanzien van het nagestreefde gebruik.” (Parl. Stukken, Kamer, 2021/2022, 2608-001, p.51-52).

De beroepsinstantie merkt hierbij zijdelings op dat, zelfs indien bovenvermelde uitzondering van toepassing zou zijn, wat niet het geval is, de overige uitzonderingsgronden van het Bestuursdecreet onverminderd van toepassing blijven.

Wat de concrete toepassing van bovenvermelde uitzonderingsgrond in het voorliggende dossier betreft, stelt de beroepsinstantie vast dat verzoekster geen concrete motivering bijbrengt die het gebruik van deze uitzonderingsgrond aannemelijk kan maken. Er wordt geen bewijs bijgebracht van een administratieve, parlementaire, of gerechtelijke procedure, laat staan een bewijs dat de betrokken bouwplannen werkelijk noodzakelijk zijn om het goede verloop van een dergelijke procedure te waarborgen.

In deze omstandigheden is de beroepsinstantie van oordeel dat ook op deze recente uitzonderingsgrond van het Wetboek van economisch recht in casu geen beroep kan worden gedaan.

Besluitend stelt de beroepsinstantie dat het beroep **ongegrond** is. Volledigheidshalve voegt de beroepsinstantie hieraan toe dat de gemeente de inzage van deze plannen wel heeft toegestaan.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 5 juni 2024 tegen de beslissing d.d. 29 mei 2024 van de gemeente Schoten met betrekking tot het openbaarheidsverzoek d.d. 28 mei 2024 is ontvankelijk doch ongegrond.

Brussel, 9 juli 2024

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter